

Опис дисципліни	
Назва дисципліни	Біогеографія
Статус	Вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг кредитів, годин (з них: лекційні/практичні)	Обсяг кредитів — 5; загальний обсяг годин — 150, з них лекційних — 30, практичних — 20.
Підсумковий контроль	залік
Кафедра, яка забезпечує викладання	Кафедра природничих наук і методик їхнього навчання
Викладач: ПІБ, науковий ступінь, вчене звання	Мирза-Сіденко Валентина Миколаївна, кандидат біологічних наук, доцент
Анотація	
Попередня підготовка	Базові знання з курсів загального землезнавства, геології, метеорології та кліматології, картографії з основами топографії
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Місце біогеографії в системі наук. Предмет і завдання курсу. Основні етапи становлення. Основні поняття та терміни.</p> <p>Тема 2. Розмаїття організмів, що населяють Землю. Організація організмів.</p> <p>Тема 3. Розвиток життя на Землі. Сучасні гіпотези щодо походження життя.</p> <p>Тема 4. Розподіл та функції живої речовини у біосфері. Потік енергії у біосфері. Живлення організмів. Продукційний процес у біосфері. Трофічні зв'язки.</p> <p>Тема 5. Екологічні фактори, їх класифікація. Екологічні групи організмів. Явище географічного ізоморфізму. Життєві форми організмів.</p> <p>Тема 6. Склад і структура біоценозу. Домінанти, едифікатори, асектатори. Динаміка угруповань.</p> <p>Тема 7. Ареали: суцільні, диз'юнктивні, крапкові, вікарних видів. Ареали космополітичних, ендемічних та реліктових видів. Центри походження культурних рослин. Центри одомашнення свійських тварин.</p> <p>Тема 8. Охорона біорізноманіття. Червона книга МСОП. Червона книга України.</p> <p>Тема 9. Флористичні регіони суходолу. Біорізноманіття флористичних царств: Голарктичне, Палеотропічне, Неотропічне, Капське, Австралійське, Голантарктичне. Флористичний поділ Світового океану.</p> <p>Тема 10. Фауністичні регіони суходолу. Біорізноманіття фауністичних царств, фауністичних областей. Давність, багатство, унікальність фауни суходолу.</p> <p>Тема 11. Біорізноманіття Світового океану. Екологічні області.</p> <p>Тема 12. Біотичні регіони суходолу. Принципи</p>

	<p>виділення та система біотичних царств. Палеарктичне, Орієнтальне біотичні царства.</p> <p>Тема 13. Ефіопське, Мадагаскарське, Капське, Австралійське біотичні царства: біорізноманіття.</p> <p>Тема 14. Антарктичне, Неотропічне, Неарктичне біотичні царства: біорізноманіття.</p> <p>Тема 15. Біоми суходолу. Угрупування зональні, інтразональні, екстрозональні. Рослинність і тваринне населення біомів арктичних і субантарктичних пустель, тундр та лісотундр. Прояв регіональних особливостей в складі біомів.</p> <p>Тема 16. Біоми лісів помірного поясу. Рослинність і тваринне населення біомів тайги, мішаних, широколистяних та дрібнолистяних лісів.</p> <p>Тема 17. Біоми степів, прерій і памп. Біоми тропічних, субтропічних та помірноширотних пустель і напівпустель. Регіональні відмінності в складі біомів Євразії, Африки, Австралії, Пн. та Пд. Америки.</p> <p>Тема 18. Біоми субтропічних твердолистяних, хвойних та лавролистяних лісів і чагарників. Закономірності поширення, екологічні особливості, регіональні відмінності.</p> <p>Тема 19. Біоми дощозелених тропічних лісів, саван і рідколісся. Біоми вічнозелених тропічних та екваторіальних лісів. Дощові ліси Амазонії, Африки, Малайського архіпелагу. Мусонні тропічні ліси Південно-Східної Азії. Проблеми їх охорони.</p> <p>Тема 20. Біогеографія океанів, морів, прісноводних басейнів.</p>
Чому це цікаво/треба вивчати	<p>Дисципліна сприяє формуванню географічної картини світу, розумінню закономірностей географічного поширення організмів та їх угруповань, типології ареалів, системи флористичних, фауністичних, біотичних регіонів суходолу та Світового океану, природних особливостей біомів суходолу, тенденцій та наслідків антропогенного впливу на біорізноманіття в аспекті охорони, збереження та раціонального використання біорізноманіття на глобальному, регіональному і локальному рівнях.</p>
Компетентності	<p>Здатність застосовувати базові знання з природничих у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних ресурсів та природокористування, природних і суспільних територіальних комплексів.</p> <p>Здатність до системного географічного мислення, розуміння та пояснення основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між компонентами</p>

	<p>природи та суспільства.</p> <p>Здатність проектувати і складати різноманітні тематичні карти, застосовувати основні графічні прийоми при побудові карт, методи і способи для аналізу інформації за географічними картами, працювати з географічними картами, атласами та іншими картографічними творами.</p> <p>Здатність до розуміння та пояснення особливостей фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язків у ландшафтах та біогеоценозах; географічного аналізу закономірностей просторової диференціації ландшафтної оболонки та прояву фізико-географічних закономірностей в межах океанів, материків, фізико-географічних регіонів світу, України та її регіонів.</p> <p>Здатність пояснювати геоекологічні аспекти існування природно-техногенних систем, прагнення до збереження навколишнього середовища, раціонального природокористування, охорони ландшафтного різноманіття та біорізноманіття, природоохоронної та природно-заповідної діяльності.</p> <p>Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, визначати роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства на різних етапах розвитку людства, тенденції взаємодії суспільства і природи в часовому вимірі, розуміти та пояснювати стратегію збалансованого розвитку людства.</p>
<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p><i>Розуміння</i> основних механізмів функціонування природних комплексів, окремих їх компонентів, змін, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, наслідків і детермінант в контексті концепції сталого розвитку людства, <i>усвідомлення</i> важливості збереження навколишнього середовища, охорони біологічного різноманіття, природоохоронної та природно-заповідної діяльності;</p> <p><i>Розуміння</i> основних фізико-географічних, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації, причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства;</p> <p>просторової диференціації географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях; взаємозв'язків у ландшафтах та біогеоценозах, закономірності просторової диференціації</p> <p>Географічне <i>мислення, встановлення</i> причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства, використовує концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних</p>

	<p>явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному);</p> <p>Відбір, аналіз, представлення і поширення інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи, застосування ГІС-технологій для вирішення задач, створення тематичних карт, використання інтернет-ресурси;</p> <p><i>Вміння проводити</i> польові природничі, фізико-географічні дослідження, <i>інтерпретація</i> отриманих результатів досліджень, <i>застосування</i> їх у професійній діяльності для організації практичних занять в школі та у позашкільній краєзнавчій та природоохоронній роботі.</p>
<p>Види навчальної діяльності</p>	<p>Лекція, презентація, бесіда, дискусія, групова робота, екскурсія</p>
<p>Критерії оцінюван</p>	<p>Максимальна кількість балів — 100. СИСТЕМА РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ</p> <p>1. Практичні заняття: Змістовність виконаних самостійно практичних робіт – 5 балів.</p> <p>2. Контрольна робота. – “відмінно”, повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 5 балів; – “добре”, достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями – 4 бали; – “задовільно”, неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 1 -2 бали; – “незадовільно”, незадовільна відповідь (не відповідає вимогам на 3 бали) – 0 балів.</p> <p>3. Змістовні відповіді - до 5 балів</p> <p>4. Контроль самостійної роботи (реферат, презентація , інші види самостійної роботи) – до 10 балів (оцінюється змістовність, якість, особистий внесок).</p> <p>5. Підготовка презентації - до 10 балів.</p>